

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 82
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 82² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO**
(toliau – Projektas)

(TAP-20-1556(2); TAIS Nr.: 20-13931)

2020-10-20 Nr. NV-2856

Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas: įstatymu nustatyti finansinės paramos – stipendijos neįgaliajam – pagrindą, sąlygas ir dydį, centralizuoti finansinės paramos studentams su negalia teikimą ir suvienodinti sąlygas.

Dabartinė situacija: Parama neįgaliesiems studentams, kuriems nustatytas 45 procentų ar mažesnis darbingumas arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, yra reglamentuota Vyriausybės nutarimais ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu:

- Pagal Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ skiriama socialinė stipendija (6,5 BSI, t.y. 253,5 Eur).
- Pagal Vyriausybės 2006 m. rugpjūčio 29 d. nutarimą Nr. 831 „Dėl Finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, tvarkos aprašo patvirtinimo“ skiriamos tikslinės išmokos specialiesiems poreikiams tenkinti (2,32 BSI; t.y. 90,48 Eur) ir studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti (0,51 BSI; t.y. 19,89 Eur).
- Pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 12 d. įsakymą Nr. V-1666 „Dėl Tikslinių išmokų neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ skiriama tikslinė išmoka (4 BSI, t.y. 156 Eur).

Tikslinės išmokas ir socialines stipendijas administruoja ŠMSM įgaliota institucija – Valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas), o tikslinės išmokas specialiesiems poreikiams tenkinti ir tikslinės išmokas studijų išlaidoms kompensuoti - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau - SADM).

Fondo duomenimis, 2019 m. tikslinės išmokas gavo 472 studentai, socialines stipendijas – 484 studentai. SADM duomenimis, 2019 m. tikslinės išmokas specialiesiems poreikiams tenkinti paskirta 620 studentų, o tikslinė išmoka studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti – 241 studentui.

Projekto esmė, nauda. Siūloma įstatymu reglamentuoti finansinės paramos neįgaliesiems studentams skyrimo pagrindą, dydį ir sąlygas. Siūloma nustatyti, kad:

- Stipendijos neįgaliesiems dydis yra 13,33 BSI (t.y. 519,87 Eur) per mėnesį.
- Stipendija skiriama studijų semestru.
- Stipendijos skiriamos studentams, kuriems nustatytas 45 procentų ar mažesnis darbingumas arba sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, ir po negalios nustatymo neįgalusis studijuoja pirmą kartą, išskyrus atvejį, kai studentas, prieš tai nutraukęs studijas arba pašalintas iš aukštosios mokyklos, vėl pradeda studijuoti.

Taip pat nustatomi atvejai, kada studentai neturi teisės gauti šios stipendijos, stipendijos mokėjimo nutraukimo atvejai. Nurodoma, kad stipendijas administruoja Fondas.

Siūloma, kad įstatymo pakeitimai įsigaliotų 2022 m. rugsėjo 1 d.

ŠMSM skaičiavimu, stipendijoms (prognozuojama, kad jas gautų 620 asmenų) mokėti kas metai reikėtų 3,2 mln. Eur. Šiuo metu Fondas ir SADM šioms išmokoms mokėti skiria apie 2,2 mln. Eur per metus. Tikslinės išmokos yra mokamos vykdant projektą, finansuojamą ES lėšomis, kuris baigsis 2022

m. rugsėjo 1 d. ŠMSM skaičiavimu, pasibaigus šiam projektui kas metai bendras papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis sudarytų apie 2 mln. Eur.

Numatoma nauda. Būtų suvienodintas finansinės paramos studentams su negalia teikimas, padidėtų šios paramos prieinamumas, būtų panaikintas valstybės institucijų funkcijų dubliavimas ir užtikrintas racionalesnis valstybės lėšų panaudojimas.

Atitiktis Vyriausybės programai: Įgyvendina Vyriausybės programos 128.7 p. nuostatas, teigiančias, kad, siekiant užtikrinti studijų prieinamumą, bus tobulinama socialinės paramos, stipendijų ir Valstybės studijų fondo studijų paskolų sistema.

Derinimas: Projektas derintas su Teisingumo, Finansų ministerijomis, Fondu (į pastabas atsižvelgta), SADM (į pastabas neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma), Lietuvos studentų sąjunga, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija (be pastabų). Projektas svarstytas 2020 m. rugsėjo 29 d. tarpinstituciniame pasitarime, į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytume svarstyti *Vyriausybės posėdžio B dalyje* prieš tai patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-2852 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė

tel. 8 706 63985, el. p. nijole.putriene@lr.lv.lt